

STŘEDOVĚKÁ HUDBA

od 5. stol. do 15 stol.

Duchovní hudba

Hudba ve středověku se soustředila především na **duchovní oblast**.

Základem byl **chorál** – jednohlasý zpěv bez doprovodu na latinské texty z Bible. Vyznačuje se volným tempem, bez přesného určení taktů nebo délek not.

Na přelomu 6. a 7. století **papež Řehoř Veliký** (Gregorius) nechal shromáždit všechny užívané liturgické zpěvy a uspořádal je do zpěvníku zvaného Řehořův antifonář. Později byl tento druh zpěvu nazván **gregoriánským chorálem**.

Notace

S rozšířením gregoriánského chorálu vzrůstala potřeba záznamu melodie. V 9. stol. vznikly zjednodušené záznamy tzv. **neumy**. Umísťovaly se volně nad text a neudávaly přesnou výšku ani délku tónu, pouze směr melodie, různé ozdoby a počet tónů. V 10. a 11. stol. se postupně zaváděly linky notové osnovy. Ve 12. stol. se začaly užívat znaky ve tvaru čtverečků a kosočtverečků, které se umísťovaly do notové osnovy – **chorální notace**. Ve 13. stol. vznikla **menzurální notace** – obsahovala znaky pro různě dlouhé noty a pomlky. Do dnešní doby se z ní dochovalo označení celého taktu, praporek u noty, nevyplněná nota a tvar některých pomlk.

Světská hudba

Mezi lidmi žila lidová píseň a pěstovala se umělá světská hudba. Od 7. stol. vznikaly světské písně a instrumentální skladby mezi kočovnými hudebníky:

Trubadúři a truvéri (Francie) – rytířský zpěv, chodili od hradu k hradu, bavili panstvo opěvováním krásy žen a statečnosti rytířů

Minnesängři [minesengři] (Německo) – zpívali rytířské písně

Hudební nástroje

Existovala pestrá nabídka hudebních nástrojů – **loutna, harfa, dechové dřevěné nástroje**, začaly se budovat **varhany** (již ve 4. stol. vynalezeny vzduchové varhany).

Od 9. stol. se začíná objevovat **raný vícehlas**.